

Mod fjerne horisonter - om søfarten på Fanø og i Vadehavet

Opgaven

I Vadehavet var og er menneskets tilknytning til havet, også de fjerne verdenshave, stor. På Fanø voksede en stor handelsflåde op i løbet af 17- og især 1800-tallet. På Rømmø fandt mange mænd hyre på hvalfangerbåde. Både Tønder, Varde og Ribe har tidligere været helt afhængige af søfarten og den velstand den førte med sig. I dag er Esbjerg en moderne havneby. Med udgangspunkt i temaet "Søfarten i Vadehavet" – med Fanø som eksempel, har denne opgave fokus på arbejdet med billedkunstneriske udtryk. Teknikken kan både være maleri, tegning, grafik eller skulptur/landart, og der lægges op til at klassen arbejder tværfagligt med historie.

Forberedelse:

- Oplæsning eller egen læsning af fortællinger eller historiske beretninger - for inspiration, se "Kan suppleres med" nederst på siden
- museumsbesøg, studier af kunstneriske værker – også gerne mere modernistiske eller abstrakte værker
- Eleverne bør introduceres til "skitse-arbejde"
- Skaf materialer til billedarbejdet

Sådan gør du

Når klassen skal lave billeder eller landart med udgangspunkt i søfarten og det såkaldte søfartsmiljø på land, er det selvfølgelig oplagt at hente inspiration fra enten gamle malerier, fotos eller museer.

Det endelige udtryk behøver ikke være naturalistisk, men det er givtigt at lave flere skitser af fx forskellige skibstyper, så man får et bredere udgangspunkt for at "erkende" skibenes bygning og ikke ender med at tegne

ud fra et forsimplet "skema".

Brug til inspiration: Fotos, malerier, rigtige skibe, skibsmodeller, kirkeskibe, museer, se på de gamle søfarts-hjem og deres interiør. Mange familier opbevarer stadig genstanden, som sømændene har haft med hjem, og som der er en historie i.

Vadehavets lokale kulturhistoriske og kunstmuseer har også mange genstande. Studier af og samtaler om kunstnernes værker er en vigtig forudsætning, da dette breder elevernes udtryk ud og giver dem indsigt i forskellige teknikker og kunstretninger.

Eleverne får via den tematiske tilgang kendskab til livet ombord på skibene, forskellige skibstyper, søfartens formål (fx hvalfangst, handel eller fiskeri). Også konsekvenserne for familielivet kan udgøre en spændende vinkel. Efter det tematiske forarbejde, hvor eleverne med fordel kan udføre skitsearbejde, skal eleverne lave et maleri, en tegning, en skulptur eller gennem en anden kunstnerisk udtryksform formidle deres oplevelse/indtryk af søfarten og dens mennesker.

Baggrundsviden

Der findes mange lokalt skrevne bøger om datidens søfart, særligt kan disse anbefales:

- Morten Hahn Pedersen: "Fra Viking til Borebisse", Udgivet på Fiskeri- og Søfartsmuseets Forlag.
- Niels Frederiksen: "Sønderho - en skipperby i Vadehavet", Fiskeri- og Søfartsmuseets Forlag.

Mål

Billedkunst

Efter 6. klasse

Billedfremstilling: Eleven kan eksperimentere med og udtrykke sig i billeder med vægt på tematisering

- Tegning og grafik

Billedkommunikation: Eleven kan udtrykke idéer og betydninger visuelt

- Udstilling og formidling

Valgfag - efter 7.-8. klasse

Billedfremstilling: Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med vægt på tematisering

- Udtryksformer

Billedanalyse: Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidsperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk

- Billedgenrer

Billedkommunikation: Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

- Visuel kommunikation
- Præsentation

Historie

Efter 4. klasse

Kildearbejde: Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden

- Historiske spor

- Kildeanalyse

Efter 6. klasse

Kronologi og sammenhæng: Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder

- Principper for overblik
- Det lokale, regionale og globale

Efter 9. klasse

Kronologi og sammenhæng: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger

- Principper for overblik
- Det lokale, regionale og globale

Historiebrug: Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid

- Historisk bevidsthed

Kan suppleres med følgende opgaver

Hvalfangere fra Rømø

Brødrene fra Fanø

Fast forbindelse til Fanø

Vadehavs-akvareller

Handel og søfart

Praktisk information

Målgruppe

4. - 10. klasse

Aktivitet

Indenfor

Udenfor

Periode

Hele året

Varighed

2-3 dage

Minimum 6 lektioner.

Tidsforbruget er afhængigt af hvor meget klassen arbejder med søfartshistorien og tematikken

Emneområde

Vadehavets kulturhistorie

Fag

Billedkunst

Historie

Natur/teknologi

Besøgssteder

Fiskeri- og Søfartsmuseet

Havneskolen

Naturvejledning Fanø Kommune